

Mijmering

**Kaars Licht in duisternis, de vitaliserende kracht van de zon,
Ook de onzekerheid van het leven dat gemakkelijk uitgeblazen wordt.**

(noot: Géillustreerde encyclopedie van traditionele symbolen)
J.C.Cooper, Miranda 2001)

Ik ben een “ochtendmens” Omstreeks zes uur .s morgens zit ik te mijmeren, met uitzicht op mijn tuin en een kaars aan. Dat zijn momenten waaruit ik de meeste inspiratie put, die mij de rest van de dag begeleidt. Maar hoe vaak, te vaak, kijk ik gedachteloos naar het flikkerende vlammetje van de kaars, dat zo zijn best doet om mij de rust te geven, om mijn gedachten te kunnen laten gaan. Mijn aandacht dwaalt af naar het uiterst kleine fruitvliegje op mijn hand, ik wilde het gedachteloos wegvegen, tot ik zag hoe het met zijn minuscule kleine pootjes zijn kopje waste en dat zou ik zomaar van het leven beroven?

Van daaruit ging ik bewust naar de kaars voor mij kijken en schoot mij een prachtige vertelling te binnen: uit: Der Sigrist (het Zwitserse kosterblad)

Gesprek tussen lucifer en kaars

De dag kwam dat de lucifer tot de kaars zei: ‘Ik heb opdracht je aan te steken.’

‘O nee, doe dat asjeblieft niet’, schrok de kaars, ‘als ik brand zijn mijn dagen geteld en kan niemand mijn schoonheid meer bewonderen.’

De lucifer vroeg: ‘Maar wil je dan je hele leven lang koud en hard blijven, zonder echt geleefd te hebben?’

‘Maar branden doet pijn en verteert mijn krachten’, fluisterde de kaars onzeker en vol angst.

‘Dat is waar’, antwoordde de lucifer, ‘maar dat is toch het geheim van onze roeping? Jij en ik, wij zijn geroepen licht te zijn. Wat ik als lucifer doen kan is weinig. Steek ik je echter niet aan, dan mis ik de zin van mijn leven. Ik ben er voor vuur te ontsteken. Jij bent een kaars. Jij bent er voor om licht en warmte te verspreiden. Alles wat je aan smart, leed en kracht geeft, wordt veranderd in licht. Je gaat niet verloren als je je geeft, je laat je verteren. Anderen zullen je licht verder dragen. Alleen als je weigert zul je sterven...’

Toen boog de kaars zijn hoofd en sprak: ‘Ik bid u, steek me aan.’

Dezelfde dag, (is het geen wonder?) vertelde Siemen mij het volgende verhaal

“Het gebeurde bij een bejaarde overbuurvrouw van mij. Zij brandde maandenlang een kaars bij een fragiel Mariabeeldje voor haar ernstig zieke zwager. Zij had in haar leven al veel kaarsen gebrand bij dit Mariabeeldje, vertelde ze mij en nu brandde de kaars voor hem.

Op een namiddag zag zij dat het kaarsvet uit de kaars begon te lopen. Het vloei­de over haar salontafel. Zij zag het gebeuren, maar maakte zich geen zorgen over de gevolgen. Zij is een rustige vrouw en in die rust aanvaardde ze wat ze voor haar ogen zag gebeuren. De kaars raakte verminkt en kon zo niet blijven branden. Het was kwart over vijf in de middag toen zij het vlammetje zag uitdoven.

Ze liet de kaars staan met het plakkaat kaarsvet op de salontafel. Er was een prachtig beeld ontstaan.

Enkele uren later belde haar zuster om te zeggen dat haar man en dus de zwager van mijn overbuurvrouw was gestorven. Hij was gestorven in de namiddag om kwart over vijf. Het uur waarop ook de kaars bij mijn overbuurvrouw uitdoofde.”

En ja, dan gaat de kaars je fascineren., dus weer een belevens­is die een moeder mij vertelde:

Bij de uitvaart van mijn man, stond een mooie grote kaars bij de kist in de aula. Opeens begon hij hevig te flikkeren, terwijl er geen tocht of een andere ‘zichtbare’ oorzaak was. Mijn zoontje van acht jaar riep spontaan uit: “Kijk mama, de kaars, dat doet papa, hij staat er naast”!

Ik vroeg vol spanning, omdat ik wist dat de moeder sceptisch en nogal afwijzend t.o.v. zulke waarnemingen stond, “Wat zei je”? En tot mijn grote opluchting, heeft ze geantwoord: “Ja, dat is papa”. Ik vertelde haar, hoe onnoemelijk belangrijk het voor haar zoontje is, dat ze dit beaamde. Een zeer cruciaal moment in het leven van een mens­kind.

“Kaarsen die bij een dode worden ontstoken, verlichten de duisternis ervan en vertegenwoordigen het licht in de komende wereld.”

(noot achterin: Geïllustreerde encyclopedie van traditionele symbolen, J.C.Cooper, Mirananda 2001)

Joodse rit­en:

Aan de vooravond van Jahrzeit op de sterf­dag van een ouder of andere naasten verwant, ontsteken de nabestaanden thuis een speciale Jahrzeit-kaars die vierentwintig uur achtereen blijft branden, van zonsondergang tot zonsopgang. Dit ,Jaartijdlicht, staat voor de onsterfelijke ziel van de dode. Door deze gedenkkaars te branden stemt de nabestaande zichzelf symbolisch af op de eeuwige geest van zijn dierbare overledene.

De inachtneming van Jahrzeit zorgt ervoor dat we contact houden met de nagedachtenis van de overledene.

De term Jahrzeit raakte in de Middeleeuwen in zwang. De sterf­dag groeide uit tot een dag om zowel de nagedachtenis van de dode te eren als zijn leven en nalatenschap (wat hij voor anderen betekent heeft) te herdenken.

(uit het Joodse boek van leven en sterven. Lewis D. Solomon
Kosmos Utrecht 2001)

Nog een gebeurtenis waar een kaars een belangrijke rol in vervult.

Willem Brandt beschrijft een ervaring in een Japans concentratiekamp in de tweede wereldoorlog: *De mannen lijden honger. Er is een man die nog een stompje waskaars heeft. Hij bewaart dit zorgvuldig. Als hij de honger niet meer kan uithouden zal hij deze kaars opeten..*

*Het loopt tegen Kerstmis. In de kerstnacht pakt de man zijn kaars. Zijn vriend, die hoopt ook een stukje van de kaars te krijgen, verwacht dat de man die kaars nu zal gaan opeten. Maar de man loopt naar buiten en steekt met een brandende spaander de kaars aan. Hij zet de brandende kaars op de rand van zijn brits. Steeds meer mannen komen om die brandende kaars zitten. Het licht van de kaars voedt vele mannen en men beleeft intens dat het licht sterker is dan de duisternis
'Die kaars brandde hoger en hoger, spitsen en spitsen, tot aan het uiterste nokje van die hoge, donkere loods en toen daar doorheen, tot aan de sterren, en alles werd wit van licht. Zoveel licht heeft later nooit meer iemand gezien. En wij voelden ons vrij en opgeheven en kenden geen honger meer. Die kaars had niet alleen mijn vriend gevoed, en mij, die kaars had nu ons allen gevoed en sterker gemaakt.
Er kwam geen einde aan het Licht'*

(noot: Willem Brandt 'De Kaars', opgenomen in verhalen en sprookjes
op de grens van leven en dood, Bert Voorhoeve, Zeist 1999)

Citaat: *Kaars: Licht in de duisternis, de vitaliserende kracht van de zon, ook de onzekerheid van het leven dat gemakkelijk uitgeblazen wordt.*

Noot: (Zelfde als voorheen uit symbolen)

Dank je wel kaars, voor de herinneringen en inspiratie, toen ik je werkelijk zag